

© Copyright by Aneta Antosiak i Pracownia Edukacyjno-Artystyczna Skene

Żory 2023

ISBN 978-83-63171-29-2

Wydawca wyraża zgodę na kopiowanie tekstu na potrzeby wystawienia przedstawienia przez nabywcę scenariusza. Zakup scenariusza upoważnia wyłącznie do wykorzystania go podczas występów niekomercyjnych. W przypadku występów komercyjnych konieczny jest zakup licencji.

Nie udostępniaj tego scenariusza w żadnej formie poza kopiowaniem na potrzeby własnego występu. To owoc wielu godzin pracy. Dbajmy o prawa autorskie!

Scenariusz jest próbą przybliżenia uczniom szkoły podstawowej informacji związanych z uchwaleniem Konstytucji 3 Maja, zarówno doniosłości faktu jej podpisania, jak i skomplikowanej sytuacji politycznej związanej z Sejmem Wielkim. Większość fragmentów została utrzymana w lżejszym tonie, aby wiedzę historyczną uczynić atrakcyjną dla młodych widzów.

Występują:

Grupa kilku osób (mieszczanie i chłopci, scenariusz uwzględnia łącznie 6, ale wypowiedzi można rozdzielić na inną liczbę występujących),
Dobiesław, mieszczanin,
5 szlachciców,
król.

Scena 1

Mieszczanie i chłopci.

Muzyka w tle: Maciej Radziwiłł, Divertimento for chamber orchestra (lub dowolna inna muzyka z tego okresu)

Pojawia się grupa kilku osób – mieszczan i chłopów. Plotkują między sobą, zmieniają co chwilę osobę, z którą rozmawiają, wszystko w energicznym, emocjonalnym stylu. Ze względu na grę na tle muzyki gesty mogą być lekko przerysowane. Część grających podchodzi do widowni i wykorzystując imiona z tamtego okresu, zagaduje głośno widzów. Osoby grające mieszczan i chłopów oprócz pytań dotyczących Sejmu Wielkiego mogą dodawać zdania związane z ich życiem codziennym (warto podczas prób przećwiczyć reakcje na różne możliwe odpowiedzi widzów). Na przykład:

Chłop

Marianno, ty zawsze jesteś taka poinformowana. Wiesz wszystko, co się dzieje we wsi. Co tam ta szlachta nowego wymyśliła, że wojska tyle na ulicach Warszawy? Wiedziałem, że mi nie będziesz chciała powiedzieć. Chociaż potwierdź, czy Stanisław się dobrze czuje, bo ostatnio go plecy po pracy na polu bolały.

Mieszczanin

Józefie, też czujesz tę dziwną atmosferę w mieście? Nie udawaj, że nic nie zauważyłeś. Uciekać z miasta czy się cieszyć? Ty jak zwykle tajemniczy. Ta twoja Anna mocno cię pilnuje, żebyś nic nie mówił.

Przykładowe imiona z tamtego okresu: Marianna, Anna, Józefa, Rozalia, Józef, Jan, Antoni, Stanisław (najpopularniejsze), Ludomir, Bronisław, Miłosław, Bolesław, Mścisław, Dobiesław, Dobrosław i ich żeńskie odpowiedniki.

Scena 2

Mieszczanie, chłopci i Dobiesław.

Wchodzi Dobiesław.

Dobiesław

Stop.

Muzyka zostaje przerwana. Wszyscy mieszczenie i chłopci udają się w stronę Dobiesława, mówiąc przykładowo: Dobiesławie! W końcu będziemy wiedzieć wszystko. A Józef nie chciał nic powiedzieć, a na pewno wiedział (zdanie osoby, która w scenie wcześniejszej zagadywała wśród widowni Józefa, może wskazać na niego).

Dobiesław

Stop, bo moja głowa pęknie.

Mieszczanin 1

Dobiesławie, ty z mieszczan warszawskich chyba najlepiej sprawy polityczne pojmujesz. Co się dzieje?

Chłop 1

Coś o konstytucji gadają.

Mieszczanin 2

Konstytucja to zwykła rzecz, zawsze na sejmach constitutiones uchwalają.

Dobiesław

Nie tak zawsze, tylko o ile liberum veto ktoś nie krzyknie.

Mieszczanin 3 (wypowiedzi mieszczan można dostosować do liczby osób, które zagrają te role)

To czemu ta konstytucja ma być wyjątkowa?

Mieszczanin 1

I dzisiaj 3 maja, a sejm ma się spotkać za dwa dni. Przecież po świętach wielkanocnych nie wszyscy posłowie wrócili.

Chłop 2

I po co tyle wojska na ulicach od wczoraj? Zamek królewski strzeżony jak na wojnie.

Chłop 3

Nie wiemy, czy nie trzeba wiać z tej Warszawy.

Dobiesław

Wiać? Jak tu się historia tworzy na naszych oczach? Takiej konstytucji nie ma jeszcze nikt w Europie.

Mieszczanin 2

To może nie jest potrzebna, jak nikt nie ma?